Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1722

2024 6 19

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2024/1722

2024 m. birželio 17 d.

kuria dėl energijos vartojimo efektyvumo tikslų ir nacionalinių įnašų nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio aiškinimo gairės

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES ([1]) nustatytas reikalavimas pasiekti pagrindinį tikslą iki 2030 m. Sąjungos lygmeniu sutaupyti bent 32,5 % energijos;

(2) 2023 m. rugsėjo 13 d. priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/1791 ([2]). Tai nauja Direktyvos 2012/27/ES redakcija – kai kurios pastarosios direktyvos nuostatos liko nepakeistos, tačiau nustatyta ir naujų reikalavimų. Visų pirma, iškelti gerokai platesnio užmojo 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo uždaviniai, be kita ko, 2030 m. Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslai ir nacionaliniai įnašai;

(3) Direktyvoje (ES) 2023/1791 nustatytas Sąjungos tikslas – iki 2030 m. suvartojamos energijos kiekį sumažinti bent 11,7 %, palyginti su tuo, kiek energijos 2030 m. planuota suvartoti pagal 2020 m. ES atskaitos scenarijų (t. y. 1 124 Mtne suvartojamos pirminės energijos ir 864 Mtne suvartojamos galutinės energijos). Vadinasi, Sąjungos lygiu turi būti orientuojamasi iki 2030 m. pirminės energijos suvartoti ne daugiau kaip 992,5 mln. tonų naftos ekvivalento (Mtne), o galutinės energijos – ne daugiau kaip 763 Mtne;

(4) kad Sąjunga pasiektų galutinį energijos taupymo tikslą iki 2030 m., kiekviena valstybė narė iki 2024 m. birželio mėn. savo nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane turėtų pateikti savo orientacinį 2030 m. galutinės energijos suvartojimo tikslą ir orientacinę trajektoriją, kuria bus jo siekiama;

(5) Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede pateikta formulė, kaip sąžiningai ir skaidriai apskaičiuoti orientacinius nacionalinius visų valstybių narių pirminės ir galutinės energijos suvartojimo įnašus. Formulėje atsižvelgiama į valstybės narės iš anksto dedamas pastangas, bendrąjį vidaus produktą vienam gyventojui, energijos suvartojimo intensyvumą ir energijos taupymo potencialą;

(6) valstybės narės, laikydamosi Direktyvos (ES) 2023/1791, gali laisvai spręsti, kaip apskaičiuoti nacionalinį įnašą. Tačiau pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 2 dalį jos turi užtikrinti, kad jų nacionalinis įnašas (Mtne) daugiau nei 2,5 % neviršytų įnašo, kuris būtų buvęs apskaičiuotas pagal I priede pateiktą formulę. Valstybės narės turi visada pateikti aprašymą, kaip jos apskaičiavo tą tikslą ir kokius duomenis tam naudojo;

(7) siekiant užtikrinti, kad Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslai būtų pasiekti, Direktyva (ES) 2023/1791 sustiprinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1999 ([3]) nustatyti valdymo mechanizmai. Užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmas, Direktyvoje (ES) 2023/1791 nustatytas galutinės energijos suvartojimo tikslui, bus suaktyvintas, jei valstybių narių praneštų tikslų suma nepasieks Sąjungos privalomo tikslo. Galiausiai joje nustatytu atotrūkio panaikinimo mechanizmu bus prašoma valstybių narių parengti naujų priemonių ir apie jas pranešti, jei valstybės narės nukryptų nuo savo trajektorijų, kuriomis siekia savo 2030 m. galutinės energijos suvartojimo tikslų;

([1]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/27/oj).

([2]) 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/1791 dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 (nauja redakcija) (OL L 231, 2023 9 20, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

([3]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

(8) Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede nustatyta formule ir valdymo mechanizmais neribojamos valstybių narių galimybės lanksčiai spręsti, kokius tikslus nusistatyti ir kaip jų siekti. Vis dėlto, tais mechanizmais užtikrinama, kad valstybės narės pakankamomis pastangomis prisidėtų prie siekiamo bendro Sąjungos privalomo galutinės energijos suvartojimo tikslo ir kaip įmanoma daugiau – prie bendro Sąjungos orientacinio pirminės energijos suvartojimo tikslo;

(9) valstybės narės gali savo nuožiūra pasirinkti geriausiai jų nacionalines aplinkybes atitinkančius būdus energijos taupymo paslaugų reikalavimams perkelti į nacionalinę teisę ir jiems įgyvendinti. Atsižvelgiant į tai, būtų rekomenduojama aktualias Direktyvos (ES) 2023/1791 nuostatas aiškinti nuosekliai, nes tai padėtų visose valstybėse narėse, rengiančiose priemones Direktyvai (ES) 2023/1791 į nacionalinę teisę perkelti, ją suprasti vienodai,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnį į nacionalinę teisę valstybės narės turėtų perkelti laikydamosi šios rekomendacijos priede pateiktų aiškinimo gairių.

Priimta Briuselyje 2024 m. birželio 17 d.

Komisijos vardu
Kadri SIMSON
Komisijos narė

PRIEDAS

1. **ĮVADAS**

Čia pateikiamos gairės, kaip valstybės narės turi aiškinti Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnį perkeldamos jį į savo nacionalinės teisės aktus.

Palyginti su Direktyva 2012/27/ES, Direktyvoje (ES) 2023/1791 yra keletas naujų nuostatų:

— formulė (4 straipsnio 2 dalis), pagal kurią galima apskaičiuoti nacionalinį orientacinį įnašą (I priedas). Nacionaliniai įnašai neturėtų skirtis nuo pagal formulę apskaičiuoto įnašo daugiau kaip 2,5 %,

— atnaujintas, palyginti su 2020 m. ES atskaitos scenarijumi, bazinis scenarijus (4 straipsnio 1 dalis),

— užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmas (4 straipsnio 5 dalis), suaktyvinamas, jei visų valstybių narių nacionalinių suminis įnašas mažesnis už Sąjungos galutinės energijos suvartojimo tikslą,

— rezultatų atotrūkio panaikinimo mechanizmas (4 straipsnio 6 dalis), bus taikomas, jei prisidedant prie energijos vartojimo efektyvumo didinimo daroma nepakankama pažanga,

— nauja galutinės energijos suvartojimo apibrėžtis (2 straipsnio 6 punktas) yra suderinta su nauja Eurostato metodika galutinės energijos suvartojimui apskaičiuoti, tačiau apibrėžties taikymo sritis tokia kaip anksčiau – neapima aplinkos energijos ir apima tarptautinėje aviacijoje suvartojamą energiją.

Vis dėlto teisiškai privalomas Sąjungos teisės aktų aiškinimas priklauso išimtinei Europos Sąjungos Teisingumo Teismo kompetencijai.

2. **TEISINĖS IR POLITINĖS APLINKYBĖS**

Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnis, kuriuo nustatomas bendras Sąjungos privalomas energijos vartojimo efektyvumo tikslas, yra glaudžiai susietas su kitais Direktyvos (ES) 2023/1791 straipsniais, kuriais prisidedama prie to tikslo įgyvendinimo.

Be to, Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnis toliau išvardytais atžvilgiais grindžiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1999 ([1]):

— integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektai,

— integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų atnaujinimas,

— integruotos nacionalinės energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitos,

— pažangos, padarytos įgyvendinant nacionalinius uždavinius bei siekiant tikslų ir užtikrinant savo įnašą, vertinimas.

Be to, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 ([2]) dėl energetikos statistikos yra pagrindas, kuriuo remdamosi valstybės narės teikia metines pirminės energijos suvartojimo ir galutinės energijos suvartojimo ataskaitas.

3. **PAGRINDINIAI ŠIOSE GAIRĖSE VARTOJAMI TERMINAI**

Šie pagrindiniai terminai yra svarbiausi aiškinant 4 straipsnyje nustatytų įpareigojimų taikymo sritį.

Pirminės energijos suvartojimas

Direktyvos (ES) 2023/1791 2 straipsnio 5 punkte apibrėžta, kad pirminės energijos suvartojimas yra bendrasis turimos energijos vartojimas, išskyrus tarptautinį jūrinį bunkeriavimą, galutinį suvartojimą ne energetikos reikmėms ir aplinkos energiją.

([1]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

([2]) 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos (OL L 304, 2008 11 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1099/oj).

Galutinės energijos suvartojimas

Direktyvos (ES) 2023/1791 2 straipsnio 6 punkte apibrėžta, kad, galutinės energijos suvartojimas reiškia visą energiją, tiekiamą pramonės, transporto, įskaitant tarptautinėje aviacijoje suvartojamą energiją, namų ūkių, viešųjų ir privačių paslaugų, žemės ūkio, miškininkystės, žuvininkystės ir kitiems galutinio energijos suvartojimo sektoriams, išskyrus vykdant tarptautinį jūrinį bunkeriavimą suvartojamą energiją, aplinkos energiją ir energiją, tiekiamą transformavimo ir energetikos sektoriui, taip pat perdavimo ir skirstymo nuostolius, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 A priede.

Aplinkos energija

Direktyvos (ES) 2023/1791 2 straipsnio 7 punkte apibrėžta, kad aplinkos energija yra aplinkos energija, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 2 punkte.

Energijos vartojimo efektyvumas

Direktyvos (ES) 2023/1791 2 straipsnio 8 punkte apibrėžta, kad energijos vartojimo efektyvumas yra sukurto darbo, paslaugų, prekių ar gautos energijos ir energijos sąnaudų santykis.

Sutaupyta energija

Direktyvos (ES) 2023/1791 2 straipsnio 9 punkte apibrėžta, kad sutaupyta energija yra sutaupytos energijos kiekis, nustatomas matuojant arba įvertinant suvartojimą, arba abiem atvejais, prieš tai ir po to, kai buvo įgyvendinta energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonė, kartu užtikrinant suvartotos energijos kiekio normalizavimą atsižvelgiant į išorės sąlygas, darančias poveikį energijos vartojimui.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas

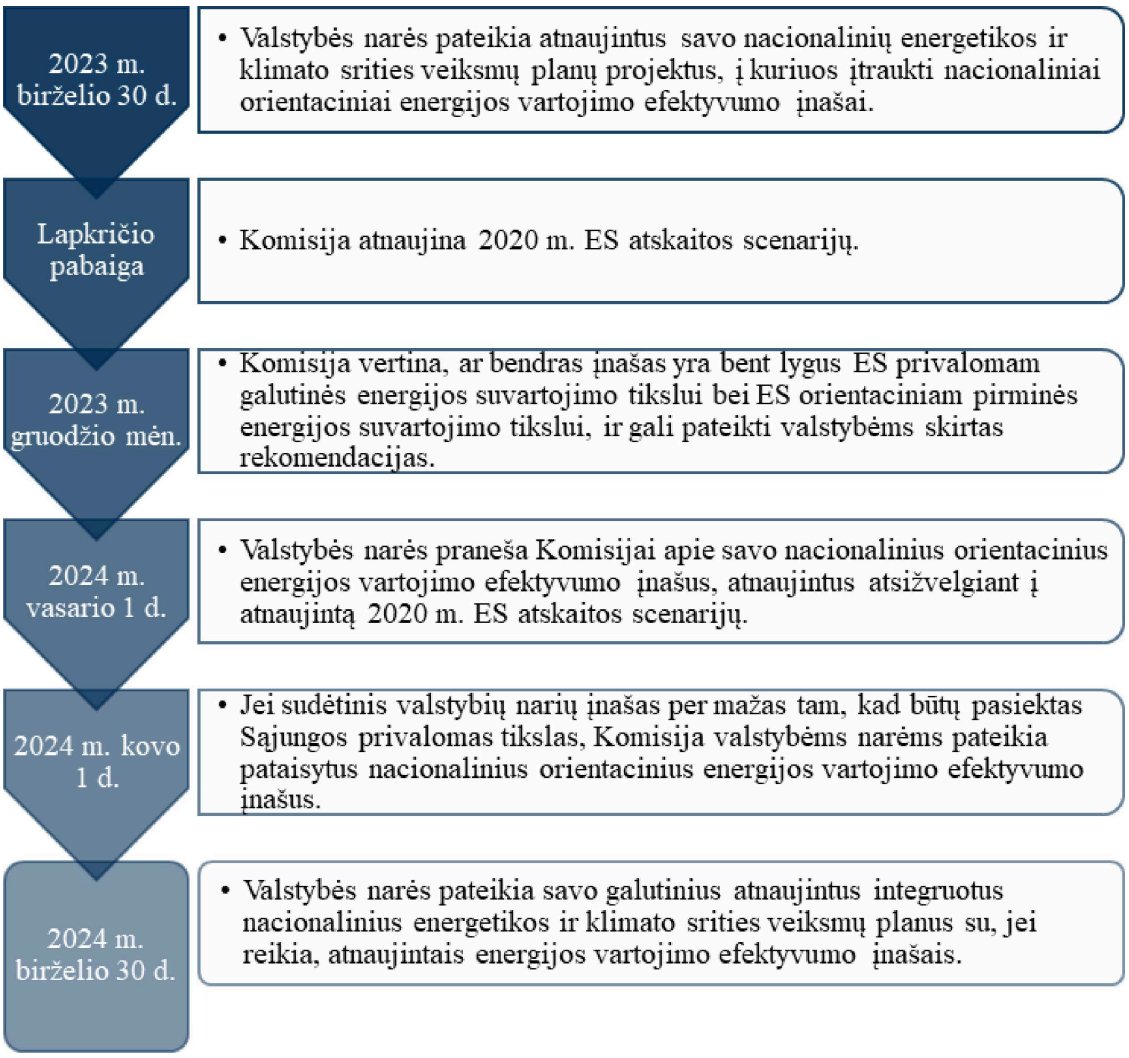
Direktyvos (ES) 2023/1791 2 straipsnio 10 punkte apibrėžta, kad energijos vartojimo efektyvumo didinimas yra energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas dėl technologinių, elgsenos arba ekonominių pokyčių.

4. **SU 4 STRAIPSNIU SUSIJĘ ĮPAREIGOJIMAI**

4 straipsnyje aprašytas priemonių, kurias valstybės narės ir Komisija įgyvendins, kad nustatytų nacionalinius orientacinius energijos vartojimo efektyvumo įnašus, eilės tvarka ir tvarkaraštis. Jie parodyti 1 paveiksle.

1 paveikslas

4 straipsnio tvarkaraštis ([3])



4.1. **Nacionalinių įnašų nustatymas ir pranešimas apie juos**

4.1.1. *Tikslų nustatymas pagal 4 straipsnį*

Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kiekviena valstybė narė savo (atnaujintame) nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekte (jo pateikimo terminas 2023 m. birželio 30 d.) turi nustatyti nacionalinį orientacinį galutinės energijos suvartojimo įnašą bei orientacinę trajektoriją jam pasiekti ir apie tą įnašą bei trajektoriją pranešti. Be to, valstybės narės turėjo dėti pastangas, kad drauge prisidėtų prie Sąjungos orientacinio pirminės energijos suvartojimo tikslo. Tam jos turėjo pateikti nacionalinį pirminės energijos suvartojimo įnašą ir orientacinę trajektoriją jam pasiekti (pastaroji galimybė tai padaryti buvo jų atnaujintuose nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektuose).

Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnyje pateiktas faktorių ir nacionalinių aplinkybių, kuriais gali remtis valstybės narės apskaičiuodamos savo įnašus, sąrašas. Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede nustatytoje formulėje, kuri išsamiau paaiškinta šio priedo 4.1.2 skirsnyje, atsižvelgiama visų pirma į 4 straipsnio 3 dalies d punkte išvardytus faktorius.

Valstybė narė, nustatydama savo nacionalinį orientacinį galutinės energijos suvartojimo įnašą, turi pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 4 dalį užtikrinti, kad jos įnašas (Mtne) daugiau nei 2,5 % neviršytų įnašo, kuris būtų buvęs apskaičiuotas pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede pateiktą formulę. Pavyzdžiui, jei pagal tos direktyvos I priede pateiktą formulę apskaičiuota, kad valstybės narės 2030 m. nacionalinis orientacinis galutinės energijos suvartojimo įnašas turėtų būti 10 Mtne (absoliutusis galutinės energijos vartojimo efektyvumo lygis 2030 m.), valstybės narės pateikta vertė turi būti mažesnė kaip 10,25 Mtne.

([3]) Visos tvarkaraštyje iki 2024 m. kovo mėn. išvardytos priemonės įgyvendintos.

Be to, valstybės narės turi pateikti pirminės energijos suvartojimo ir galutinės energijos suvartojimo dalis, tenkančias galutinės energijos suvartojimo sektoriams, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1099/2008. Tokiu būdu siekiama nuosekliai rinkti kiekvieno sektoriaus prognozes iki 2030 m. ir vertinti, kaip energijos suvartojimas keičiasi įvairiuose sektoriuose. Prie tokių sektorių priskiriami bent pramonės, būsto, paslaugų ir transporto sektoriai.

Valstybės narės taip pat turi pateikti bendro energijos suvartojimo informacinių ir ryšių technologijų sektoriuje prognozes iki 2030 m.

4.1.2. *Direktyvos (ES) 2023/1791 I priedo formulė*

Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede pateikta sudėtinė formulė, kurią rengiant atsižvelgta į visus Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 3 dalies d ir e punktuose išvardytus faktorius. Taip siekiama, kad naudodamosi formule valstybės narės galėtų savo įnašus į Sąjungos tikslą apskaičiuoti sąžiningai ir įtikimai.

Atsižvelgta į keturis faktorius, turinčius įtakos pastangoms energiją vartoti efektyviai. Skaičiuojant nacionalinius įnašus, kiekvienas faktorius vienodo svarumo.

— **Ankstyvų veiksmų faktorius.** Šiuo faktoriumi matuojama, kaip ilgainiui keitėsi energijos suvartojimas, palyginti su Sąjungos vidurkiu, laikotarpiais nuo 2007 iki 2009 m. ir nuo 2017 iki 2019 m. Ankstyvų veiksmų faktorius apskaičiuojamas sudauginus du komponentus:

  — per minėtus du laikotarpius sutaupytos energijos kiekį ir

  — energijos suvartojimo intensyvumo sumažėjimą ([4]), kurį per tuos pačius laikotarpius pasiekė kiekviena valstybė narė.

  Motyvas, kodėl naudojami du komponentai, yra geriau išmatuoti, kiek energijos sutaupyta taikant su energija susijusius veiksmus, o ne dėl kitų priežasčių, pavyzdžiui, dėl ekonomikos nuosmukio, ir netaikyti sankcijų toms valstybėms narėms, kuriose energijos suvartojimą padidino stiprus ekonomikos augimas. Ankstyvų veiksmų faktorius yra dviejų komponentų sandauga, todėl vienas komponentas neturėtų anuliuoti arba padidinti kito komponento įtakos. Abiem komponentams nustatyta 50 ir 100 % Sąjungos vidurkio riba. Pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 I priedą visam ankstyvų veiksmų faktoriui taip pat nustatyta 50 ir 100 % Sąjungos vidurkio riba.

— **Gerovės faktorius.** Šiuo faktoriumi matuojama kiekvienos valstybės gerovė 2017–2019 m. Valstybių narių gerovę rodo bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui. BVP rodiklis išreiškiamas perkamosios galios standartu ([5]), kad būtų pašalintas kainų lygio skirtumų valstybėse narėse poveikis. Kuo valstybės narės BVP vienam gyventojui didesnis už ES vidurkį, tuo jos tikslų užmojis platesnis, ir atvirkščiai. Užmojo lygiui nustatyta 50 ir 150 % Sąjungos vidutinio užmojo lygio riba.

— **Energijos suvartojimo intensyvumo faktorius.** Šiuo faktoriumi matuojamas valstybės narės energijos suvartojimo intensyvumas, palyginti su ES vidurkiu 2017–2019 m. Kuo valstybės narės energijos suvartojimo intensyvumas didesnis už ES vidurkį, tuo jos tikslų užmojis sąlyginai platesnis, ir atvirkščiai. Pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 I priedą užmojo lygiui nustatyta 50 ir 150 % Sąjungos vidutinio užmojo lygio riba.

  Reikia pažymėti, kad šis energijos suvartojimo intensyvumo faktorius neapima tos pačios informacijos kaip ankstyvų veiksmų faktoriaus antrasis komponentas. Energijos suvartojimo intensyvumo faktorius, kaip netiesioginis techninio potencialo taikyti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones rodiklis, atspindi ekonomikos vidutinį energijos suvartojimo intensyvumą 2017–2019 m. Šiuo faktoriumi nematuojama, kur buvo pradinis taškas arba trajektorija link šios energijos suvartojimo efektyvumo vertės. Ankstyvų veiksmų faktoriaus antrasis komponentas, kaip netiesioginis valstybės narės per šį laikotarpį įdėtų pastangų rodiklis, priešingai – rodo ekonomikos sąlyginį energijos suvartojimo intensyvumo sumažėjimą per visą laikotarpį (2007–2009 m. ir 2017–2019 m.).

— **Energijos taupymo potencialo faktorius.** Šiuo faktoriumi matuojamas kiekvienos valstybės narės ekonominis energijos suvartojimo efektyvumo potencialas. Šis potencialas apskaičiuojamas lyginant kiekvienos valstybės narės energijos suvartojimą pagal modelio PRIMES scenarijų MIX 55 % 2030-iesiems (politikos tikslą) ir energijos suvartojimą pagal (atnaujintą) 2020 m. ES atskaitos scenarijų 2030 m. prognozei (atskaitos tašką). Pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 I priedą užmojo lygiui nustatyta 50 ir 150 % Sąjungos vidutinio užmojo lygio riba.

([4]) Energijos suvartojimo intensyvumo duomenys naudojami apskaičiuoti ir ankstyvų veiksmų faktorių, ir energijos suvartojimo intensyvumo faktorių. Pirmuoju atveju taikomas energijos suvartojimo intensyvumo sumažėjimas ankstesniais laikotarpiais, t. y. turi būti apskaičiuojama vidutinė vertė dviem laikotarpiais (2007–2009 ir 2017–2019 m.). Energijos suvartojimo intensyvumo faktorius apskaičiuojamas atsižvelgiant tik į pastarojo laikotarpio (2017–2019 m.) vidurkį.

([5]) Naudojamas Eurostato matavimo vienetas CP_MPPS_EU27_2020 („Dabartinės kainos, milijonais perkamosios galios standartų vienam gyventojui“, *Current prices, million purchasing power standards/cap*).

Kiekvienos valstybės narės bendras faktorius apskaičiuojamas kaip 1–4 punktuose minėtų keturių faktorių vidurkis. Tada valstybės narės procentinis tikslas apskaičiuojamas bendrą faktorių dauginant iš Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 1 dalyje nustatyto ES tikslo, kuris yra bent – 11,7 %. Valstybės narės tikslas milijonais tonų naftos ekvivalento (Mtne) apskaičiuojamas valstybės narės procentinį tikslą pritaikius jos 2030-ųjų atskaitos taškui pagal 2020 m. ES atskaitos scenarijų. Pavyzdžiui, valstybė narė pagal formulę apskaičiuoja galutinės energijos suvartojimą ir gauna bendrą faktorių 85,45 %. Padauginusi jį iš – 11,7 %, ji gauna, kad jos procentinis tikslas yra – 10 %. Todėl valstybės narės 2030 m. galutinės energijos suvartojimo atskaitos vertė pagal 2020 m. ES atskaitos scenarijų yra 10 Mtne. Pagal savo procentinį tikslą (– 10 %) ji apskaičiuoja savo tikslą milijonais tonų naftos ekvivalento, t. y. 9 Mtne.

Galiausiai visoms valstybėms narėms pritaikomas pataisos koeficientas, kad visų nacionalinių įnašų suma (Mtne) būtų suderinta su ES 2030 m. tikslu (Mtne). Pataisos koeficientas nurodytas Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede, o jo apskaičiavimas išsamiai aprašytas šio priedo A.2.5 punkte. Kiekvienas nacionalinis įnašas dauginamas iš pataisos koeficiento, kad būtų gautas galutinis pataisytasis nacionalinis įnašas (Mtne). Galutinės energijos suvartojimui ir pirminės energijos suvartojimui apskaičiuoti naudojami pataisos koeficientai yra tokie patys visoms valstybėms narėms.

Kaip pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 2 dalį apskaičiuoti (galutinės energijos suvartojimo ir pirminės energijos suvartojimo) nacionalinius įnašus, valstybė narė gali spręsti visiškai lanksčiai. Reikalavimai ir aplinkybės, į kuriuos turi atsižvelgti valstybė narė skaičiuodama, išvardyti Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 3 dalyje. Tos dalies d punkte išvardyti Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede nustatytos formulės faktoriai, o tos dalies e punkte išvardyta daugiau aktualių elementų (nacionalinių aplinkybių), kuriais valstybės narės gali pagrįsti savo pasirinktą skaičiavimo metodiką ir duomenis, kuriuos jos naudos. Reikia pasakyti, kad Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 3 dalies e punkto sąrašas nėra baigtinis. Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnis reiškia, kad Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede nustatytos formulės nenaudojanti valstybė narė savo nacionalinius įnašus apskaičiuoti turi laikydamasi Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 3 dalies a–e punktuose nustatytų reikalavimų.

Valstybės narės turi visada paaiškinti, kaip apskaičiavo nacionalinius įnašus. Jei valstybė narė naudojasi tik Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede nustatyta formule ir pateikia gautą rezultatą, užtenka vien pastabos, kad naudota Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede nustatyta formulė. Visais kitais atvejais paaiškinime turi būti skaičiavimo metodikos ir tai metodikai naudotų duomenų aprašas.

4.2. **Atnaujintas 2020 m. ES atskaitos scenarijus**

Pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 5 dalį Komisija, remdamasi naujausiais Eurostato duomenimis, atnaujino 2020 m. atskaitos scenarijų. Savo nacionalinius įnašus atnaujinti norėjusios valstybės narės iki 2024 m. vasario 1 d. turėjo pateikti atnaujintus įnašus, nes jie į atnaujintų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektus turėjo būti įrašyti laikantis atnaujinto, o ne buvusio 2020 m. ES atskaitos scenarijaus.

Nuo atnaujinto 2020 m. ES atskaitos scenarijaus priklauso nacionalinių įnašų apskaičiavimas visais pirmiau aprašytais etapais, todėl, galutinės energijos suvartojimą ir pirminės energijos suvartojimą apskaičiavusios naudodamosi formule, visos valstybės narės gavo naujus rezultatus, palyginti su tais, kuriuos jos turėjo rengdamos savo (atnaujintų) nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektus:

a) atnaujintas 2020 m. ES atskaitos scenarijus daro įtaką energijos taupymo potencialo faktoriui, nes atskaitos scenarijus naudojamas tam faktoriui apskaičiuoti (žr. energijos taupymo potencialo faktoriaus formulę 3.2 skirsnyje). Kiti trys faktoriai nesikeis, nes jiems naudojami tik Eurostato duomenys;

b) todėl ir bendras faktorius (apskaičiuotas kaip keturių faktorių vidurkis), ir valstybės narės procentinis tikslas kitokie;

c) be to, pasikeitė valstybės narės įnašas (Mtne), nes su atnaujintu atskaitos scenarijumi keitėsi 2030 m. galutinės energijos suvartojimo ir pirminės energijos suvartojimo atskaitinės vertės;

d) galiausiai Komisija perskaičiavo pataisos koeficientus, taikomus naudojantis formule gautiems rezultatams pagal atnaujintą 2020 m. ES atskaitos scenarijų, todėl apskaičiuoti nauji visų valstybių narių orientaciniai galutinės energijos suvartojimo ir pirminės energijos suvartojimo įnašai.

Pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 5 dalį valstybės narės, nusprendusios naudoti atnaujinto 2020 m. ES atskaitos scenarijaus rezultatus, turi dar kartą patikrinti, ar jų įnašai (Mtne) pagal atnaujintą 2020 m. ES atskaitos scenarijų daugiau nei 2,5 % neviršija įnašo, kuris būtų buvęs apskaičiuotas pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede pateiktą formulę.

4.3. **Užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmas. Komisijos vertinimas ir tvarkaraštis**

2023 m. gruodžio mėn. vertindama atnaujintus nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektus, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2018/1999, Komisija įvertino, ar bendras įnašas yra bent lygus Sąjungos privalomam galutinės energijos suvartojimo tikslui ir ar bendras įnašas yra bent lygus Sąjungos orientaciniam pirminės energijos suvartojimo tikslui.

Nacionalinių orientacinių galutinės energijos suvartojimo įnašų suma yra per maža, kad būtų pasiektas Sąjungos privalomas tikslas, todėl Komisija pagal Reglamento (ES) 2018/1999 34 straipsnį paskelbė konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, įskaitant rekomendaciją didinti valstybės (-ių) narės (-ių) nacionalinį įnašą (-us).

Viena iš naujų Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio nuostatų – Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslui nustatytas užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmas. Šis mechanizmas grindžiamas vertinimu, kurį atlikdama Komisija užtikrina, kad bendras valstybių narių įnašas bent prilygsta Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 1 dalyje nustatytam Sąjungos privalomam galutinės energijos suvartojimo tikslui. Todėl užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmas bus taikomas tik jei bendras sudėtinis valstybių narių įnašas, kurį Komisija apskaičiuos įvertinusi atnaujintus nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektus, bus mažesnis už Sąjungos tikslą.

Užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmo pradinis taškas yra nacionaliniai įnašai, apie kuriuos praneša valstybės narės savo atnaujintuose nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektuose, ir Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 1 dalyje nustatytas Sąjungos galutinės energijos suvartojimo tikslas.

Tik tam, kad įvertintų užmojo atotrūkį, Komisija, remdamasi Reglamento (ES) 2018/1999 31 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa, atsižvelgs į nacionalinius įnašus tų valstybių narių, kurios nacionalinių įnašų nepateikė savo atnaujintuose nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektuose arba iki 2024 m. vasario 1 d.

Todėl valstybių narių įnašai buvo nustatyti tokia eilės tvarka:

a) jei valstybė narė nacionalinį orientacinį galutinės energijos suvartojimo įnašą pateikė savo atnaujintame nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekte, Komisija į šį nacionalinį orientacinį įnašą (Mtne) atsižvelgė vertindama atnaujintus nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektus;

b) jei valstybė narė nacionalinio orientacinio galutinės energijos suvartojimo įnašo nepateikė savo atnaujintame nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekte, Komisija tarė nacionalinį orientacinį galutinės energijos suvartojimo įnašą esantį tokį, koks pateiktas tos valstybės narės 2020 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane.

Iki 2024 m. kovo 1 d. Komisija, atsižvelgdama į atnaujintą 2020 m. ES atskaitos scenarijų, galėjo kiekvienai valstybei narei pateikti ištaisytą, palyginti su valstybių narių įnašais, pateiktais atnaujintuose nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektuose, nacionalinio orientacinio energijos vartojimo efektyvumo įnašo dydį arba, jei tokio įnašo nebuvo, palyginti su tokiu įnašu, kokį Komisija tarė esantį atlikdama vertinimą 2023 m. gruodžio mėn.

Komisija įvertins visų valstybių narių nacionalinius įnašus, apie kuriuos pranešta, tačiau pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 5 dalį nacionalinių įnašų dydžius ištaisys tik jei sudėtinis valstybių narių įnašas bus per mažas tam, kad būtų pasiektas Sąjungos privalomas tikslas. Ištaisytus dydžius gaus tik tos valstybės narės, kurių galutinės energijos suvartojimo įnašas (Mtne) bus didesnis už įnašą, gautą pritaikius Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede nustatytą formulę.

Tuomet valstybės narės turės į savo galutinius nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, kuriuos būtina pateikti iki 2024 m. birželio mėn., įtraukti galutinius nacionalinius įnašus, atsižvelgdamos, jei reikia, į ištaisytus dydžius.

4.4. **Ištaisyto nacionalinio įnašo dydžio apskaičiavimas**

Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 5 dalyje Komisija įpareigota kiekvienai valstybei narei pateikti ištaisytą nacionalinio orientacinio energijos vartojimo efektyvumo įnašo dydį galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu, remdamasi šiais trimis kriterijais:

a) likusiu bendru galutinės energijos suvartojimo sumažinimu, būtinu Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 1 dalyje nustatytam Sąjungos privalomam tikslui pasiekti;

b) atitinkamų valstybių narių 2019 m. BVP vienetui tekusiu sąlyginiu taršos šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumu;

c) tų valstybių narių BVP 2019 m.

Iš Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 5 dalies elementų aiškėja, kaip Komisija turėtų parengti užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmą. Komisija valstybėms narėms, kurioms bus suaktyvintas užmojo atotrūkio panaikinimo mechanizmas, ištaisytus nacionalinių įnašų dydžius galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu apskaičiuos pagal naują formulę.

4.5. **Rezultatų atotrūkio panaikinimo mechanizmas. Pažangos stebėjimas ir priemonės, taikomos, jeigu ji nepakankama**

Pažangos stebėjimas ir papildomos priemonės, kurių reikia imtis, jei valstybių narių pažanga laikoma nepakankama, reguliuojami Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 6 dalimi.

Reglamento (ES) 2018/1999 29 straipsnyje nustatyta, kad Komisija pažangą, kurią valstybės narės padarė siekdamos įgyvendinti energetikos sąjungos uždavinius ir siekdamos ES energijos vartojimo efektyvumo tikslo, įvertina iki 2021 m. spalio 31 d., o vėliau – kas dvejus metus.

Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad jei atlikus minėtą vertinimą padaryta išvada, kad viena arba daugiau valstybių narių, prisidėdamos prie energijos vartojimo efektyvumo įnašo, padarė nepakankamą pažangą, t. y. galutinės energijos suvartojimas yra didesnis už jų orientacinę 2030 m. trajektoriją, valstybės narės turi įgyvendinti papildomas priemones, kad laikytųsi numatyto kurso. Pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį šios papildomos priemonės ir energijos kiekis, kurį tikimasi sutaupyti jas pritaikius, turėtų būti įrašyti į jų integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas, teikiamas kas dvejus metus (2025, 2027, 2029 m. ir t. t.).

Komisija tuomet įvertins, ar, jos nuomone, tų priemonių pakanka Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslams pasiekti. Jei tų priemonių nepakanka, Komisija prireikus siūlo priemones ir naudojasi savo įgaliojimais Sąjungos lygmeniu, kad užtikrintų, kad būtų pasiekti Sąjungos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslai.

Svarbu pabrėžti, kad pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 6 dalį valstybės narės turi užtikrinti, kad papildomos priemonės būtų įgyvendintos per metus nuo Komisijos vertinimo gavimo dienos tam, kad pasiektų savo nacionalinį įnašą į energijos vartojimo efektyvumą pagal numatytą kursą.

Direktyvoje (ES) 2023/1791 išvardytos keturių rūšių priemonės, kurių galima imtis, jei pažanga nepakankama:

1) **nacionalinės priemonės, kuriomis užtikrinamas papildomas energijos taupymas, įskaitant didesnę pagalbą rengiant investicijų į energijos vartojimo efektyvumą priemonių įgyvendinimo projektus.**

Valstybės narės gali apsvarstyti įgyvendinamas strategijas bei taikomas priemones ir įvertinti jų veiksmingumą. Jei nustatoma, kad yra įgyvendinimo kliūčių, pirmas žingsnis galėtų būti pašalinti tas kliūtis, kad įgyvendintos priemonės padėtų sutaupyti daugiau energijos. Galimas antras žingsnis būtų, jei įmanoma, sugriežtinti strategijų ir priemonių sąlygas ir taip padidinti numatytos sutaupyti energijos kiekį.

Trečia galimybė būtų įgyvendinti naujas strategijas ir priemones, kurios padėtų papildomai sutaupyti energijos. Postūmis įgyvendinti naujas strategijas ir priemones yra susijęs su kitais šios direktyvos straipsniais ir jas atitinkančiomis rekomendacijomis. Be to, valstybėse narėse įgyvendintų efektyvaus energijos vartojimo strategijų ir priemonių pavyzdžiai įrašyti į duomenų bazę MURE ([6]).

Europos aplinkos agentūra taip pat turi duomenų bazę, į kurią įrašytos (su energijos vartojimo efektyvumu susijusios) strategijos ir priemonės ([7]), kurias valstybės narės įgyvendino, priėmė arba planuoja priimti laikydamosi savo ataskaitų teikimo įpareigojimų, nustatytų Reglamente (ES) 2018/1999;

2) **8 straipsnyje nustatytos pareigos taupyti energiją padidinimas.**

8 straipsnyje („Pareiga taupyti energiją“) nustatytas tikslas, kiek per metus sutaupyti energijos, kurį pasiekti galima arba sukūrus energijos vartojimo efektyvumo pareigų sistemą (9 straipsnis), arba priėmus alternatyvias politikos priemones (10 straipsnis). Valstybė narė gali apsvarstyti galimybę per metus sutaupyti daugiau energijos arba pagal savo pareigų sistemą įgyvendinti naujų priemonių, kad paskatintų papildomai energijos sutaupyti įtrauktuose sektoriuose arba naujuose sektoriuose, iki tol neįtrauktuose į pareigų sistemą;

3) **pareigos viešajam sektoriui koregavimas.**

Viešojo sektoriaus pareigos nustatytos 5, 6 ir 7 straipsniuose. Valstybė narė gali apsvarstyti galimybę taikyti papildomų priemonių, pavyzdžiui, sutaupyti energijos daugiau nei 1,9 % arba viešąjį sektorių išplėsti į jį įtraukiant daugiau subjektų. Be to, 29 straipsnio 4 dalyje nurodyta užtikrinti, kad būtų sudaromos sutartys dėl viešųjų įstaigų pastatų energijos vartojimo efektyvumo, o 29 straipsnio 5 dalyje – remti viešąjį sektorių jam priimant pasiūlymus dėl energetinių paslaugų. Valstybės narės gali labiau skatinti taikyti tokias priemones, kad pagal 5, 6 ir 7 straipsnius būtų sutaupoma daugiau energijos;

([6]) https://www.measures.odyssee-mure.eu/.
([7]) http://pam.apps.eea.europa.eu/.

4) **savanoriškas finansinis įnašas į 30 straipsnyje nurodytą nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą arba į kitą energijos vartojimo efektyvumo finansavimo priemonę, kai metiniai finansiniai įnašai yra lygūs investicijoms, kurių reikia orientacinei trajektorijai pasiekti.**

5. DUOMENŲ TEIKIMO REIKALAVIMAI

5.1. Integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų atnaujinimas

Pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnio 2 dalį valstybės narės atnaujintą paskutinį pateiktą integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą turi pateikti iki 2024 m. birželio 30 d. Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės paskutinio pateikto integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano atnaujinimo projektą pateiktų visada prieš metus iki to reglamento 14 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino.

Pagal Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 2 dalį valstybės narės turėjo į jį įtraukti nacionalinį orientacinį energijos vartojimo efektyvumo įnašą ir pateikti iki 2023 m. birželio 30 d. Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad atnaujinto scenarijaus laikytis norinčios valstybės narės apie savo nacionalinį orientacinį energijos vartojimo efektyvumo įnašą, atnaujintą atsižvelgiant į atnaujintą 2020 m. ES atskaitos scenarijų, praneša iki 2024 m. vasario 1 d. Galiausiai, pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi pateikti atnaujintą paskutinį pateiktą integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, į kurį įtrauktas jų nacionalinis orientacinis energijos vartojimo efektyvumo įnašas, kuris prireikus atnaujinamas iki pateikimo termino (2024 m. birželio 30 d.).

Daugiau informacijos apie nacionalinio integruoto energetikos ir klimato srities veiksmų plano atnaujinimą pateikta įvairiuose šio priedo 4 skyriaus skirsniuose.

5.2. Pažangos, padarytos siekiant energijos vartojimo efektyvumo tikslų, ataskaitos

Pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį valstybės narės turi kas dvejus metus teikti savo nacionalinės energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas. Minėto reglamento 21 straipsnyje taip pat išsamiau paaiškinti valstybių narių energijos vartojimo efektyvumo ataskaitų teikimo reikalavimai. Kaip nustatyta to reglamento 21 straipsnyje, valstybės narės privalo kiekvienais metais teikti nacionalinio suvartojamos pirminės ir galutinės energijos kiekio 2021–2030 m. orientacinių trajektorijų pažangos ataskaitas.

A PRIEDĖLIS

A.1. Duomenų kodai ir rodikliai

I priede nustatytos formulės taikymas grindžiamas iš Eurostato duomenų bazės gautais duomenimis. Būtini skaičiavimo veiksmai šiame skirsnyje pažingsniui aprašyti taip:

— išvardyti Eurostato duomenų rinkiniai ir būtinų rodiklių duomenų kodai,

— išnagrinėti atskiri keturių faktorių ir bendrų faktorių apskaičiavimo veiksmai,

— pateikti Eurostato įvesties duomenys, skirti visoms valstybėms narėms formulei pritaikyti.

Energijos rodikliams apskaičiuoti naudotas 2023 m. kovo mėn. atnaujintas Eurostato duomenų rinkinys Complete_Energy_Balances, kurio kodas – NRG_BAL_C.

Direktyvoje (ES) 2023/1791 naudojamą rodiklį GALUTINĖS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS (FEC) galima apskaičiuoti naudojantis šiais Eurostato duomenimis:

$$FEC = Galutinis\ suvartojimas - Energetikos\ reikmės + Tarptautinė\ aviacija - Aplinkos\ energija$$

$$FEC = (NRG_BAL: FEC_E, SIEC: TOTAL) + (NRG_BAL: INTAVI, SIEC: TOTAL)$$

$$- (NRG_BAL: FEC_E, SIEC: RA600)$$

Rodiklį „Galutinis suvartojimas“ galima išskaidyti taip: „Galutinis suvartojimas, pramonės sektorius, energetikos reikmės“ (FC_IND_E), „Galutinis suvartojimas, transporto sektorius, energetikos reikmės“ (FC_TRA_E), „Galutinis suvartojimas, kiti sektoriai, energetikos reikmės“ (FC_OTH_E). Prie kitų sektorių priskiriamos komercinės ir viešosios paslaugos, namų ūkiai, žemės ūkis ir miškininkystė, žvejyba, taip pat kitur nenurodyti sektoriai.

Direktyvoje (ES) 2023/1791 naudojamą rodiklį PIRMINĖS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS (PEC) galima apskaičiuoti naudojantis šiais Eurostato duomenimis:

$$PEC = Pirminės\ energijos\ suvartojimas\ (Europa\ 2020 - 2030)$$

$$PEC = (NRG_BAL: PEC2020_2030, SIEC: TOTAL)$$

Rodiklis BENDRASIS VIDAUS PRODUKTAS VIENAM GYVENTOJUI (GDP/cap) apskaičiuojamas iš Eurostato duomenų lentelės NAMA_10_GDP, kai BVP išreiškiamas perkamosios galios standartais (PPS), matavimo vienetas – dabartinės kainos milijonais perkamosios galios standartų (CP_MPPS_EU27_2020), gyventojų skaičiaus duomenų kodas – TPS00001, demografinis rodiklis – gyventojų skaičius sausio 1 d. (JAN).

Rodiklis ENERGIJOS SUVARTOJIMO INTENSYVUMAS gaunamas pagal šią lygtį:

$$Pirminės\ energijos\ suvartojimo\ efektyvumas\ (PEI) = PEC\ /\ BVP\ (išreikštas\ PPS)$$

$$Galutinės\ energijos\ suvartojimo\ efektyvumas\ (FEI) = FEC\ /\ BVP\ (išreikštas\ PPS)$$

Scenarijaus MIX 55 % ir 2020 m. atskaitos scenarijaus 2030 m. prognozėms šaltinis yra modelis PRIMES, kurį naudoja Atėnų nacionalinio technikos universiteto laboratorija E3M.

A.2. **Formulės taikymo žingsniai**

A.2.1. *Ankstyvų veiksmų faktorius*

ANKSTYVŲ VEIKSMŲ FAKTORIAUS (Fearly action) komponentai yra 2007–2009 ir 2017–2019 m. sutaupytos pirminės ir galutinės energijos kiekiai ir lyginant tuos pačius laikotarpius užfiksuotas energijos suvartojimo intensyvumo skirtumas. Šis faktorius apima du subfaktorius:

TAUPYMO POTENCIALO SUBFAKTORIUS (FEC ir PEC sumažėjimo %) apskaičiuojamas taip:

$$\frac{Valst.\ narės\ (Vidut.\ metinis\ 2017\text{-}2019\ FEC\ arba\ PEC - Vidut.\ metinis\ 2007\text{-}2009\ FEC\ arba\ PEC)}{Valst.\ narės\ vidut.\ metinis\ 2007\text{-}2009\ FEC\ arba\ PEC}$$

Pagal atitinkamą ES vertę apskaičiuojamas šio rezultato svarumas:

$$Taupymo\ subfaktorius = \frac{ES\ FEC\ arba\ PEC\ sumažėjimas\ (\%)}{Valst.\ narės\ FEC\ arba\ PEC\ sumažėjimas\ (\%)}$$

Rezultatas turėtų būti apribojamas 50–100 % ribomis. Jei galutinė vertė yra neigiama, o apskaičiuotoji vertė yra 0 arba neigiama (t. y. per pasirinktą laikotarpį energijos nesutaupyta), apribotoji galutinė vertė yra lygi 100 %.

ENERGIJOS SUVARTOJIMO INTENSYVUMO SUBFAKTORIAUS pokytis (FEI arba PEI sumažėjimas %) apskaičiuojamas taip:

$$\frac{Valst.\ narės\ (Vidut.\ metinis\ 2017\text{-}2019\ FEI\ arba\ PEI - Vidut.\ metinis\ 2007\text{-}2009\ FEI\ arba\ PEI)}{Valst.\ narės\ vidut.\ metinis\ 2007\text{-}2009\ FEI\ arba\ PEI}$$

Pagal atitinkamą ES vertę apskaičiuojamas šio rezultato svarumas:

$$Intensyvumo\ subfaktorius = \frac{ES\ FEI\ arba\ PEI\ sumažėjimas\ (\%)}{Valst.\ narės\ FEI\ arba\ PEI\ sumažėjimas\ (\%)}$$

Rezultatas turėtų būti apribojamas 50–100 % ribomis. Rezultato apribojimo taisyklės tokios pačios, kokios taikomos taupymo potencialo subfaktoriui. Ankstyvų veiksmų faktorius gaunamas sudauginus taupymo potencialo subfaktoriaus ir energijos suvartojimo intensyvumo subfaktoriaus pokyčio galutines vertes.

$$F_{Early\ action} = Taupymo\ subfaktorius \times Intensyvumo\ subfaktorius$$

Ši sandauga taip pat turėtų būti apribojama 50–100 % ribomis.

A.2.2. *Gerovės faktorius*

Į GEROVĖS FAKTORIŲ (Fwealth) kaip pagrindinis rodiklis įtrauktas perkamosios galios paritetais išreikštas BVP vienam gyventojui. Šis faktorius apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$F_{wealth} = \frac{Valst.\ narės\left(Vidut.\ metinis\ 2017\text{-}2019\ \frac{BVP}{gyventojas}\right)}{ES\left(Vidut.\ metinis\ 2017\text{-}2019\ \frac{BVP}{gyventojas}\right)}$$

A.2.3. *Energijos suvartojimo intensyvumo faktorius*

Į ENERGIJOS SUVARTOJIMO INTENSYVUMO FAKTORIŲ (Fintensity) kaip pagrindinis rodiklis įtrauktas pirminės ir galutinės energijos suvartojimo intensyvumas. Pirminės energijos suvartojimo intensyvumas ir galutinės energijos suvartojimo intensyvumas yra lygūs pirminės bei galutinės energijos suvartojimo ir perkamosios galios standartu išreikšto BVP santykiui. Šis faktorius apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$F_{Intensity} = \frac{Valst.\ narės \left(Vidut.\ metinis\ 2017\text{-}2019\ \frac{FEI}{PEI}\right)}{ES \left(Vidut.\ metinis\ 2017\text{-}2019\ \frac{FEI}{PEI}\right)}$$

A.2.4. *Energijos taupymo potencialo faktorius*

Į ENERGIJOS TAUPYMO POTENCIALO FAKTORIŲ (Fpotential) kaip pagrindinis rodiklis įtrauktas taikant modelį PRIMES apskaičiuotas energijos kiekis, kurį galima sutaupyti ekonomiškai efektyviai. Konkrečiau, sutaupytos energijos kiekis apskaičiuojamas remiantis 2020 m. ES atskaitos scenarijaus bazinių 2030 m. prognozių ([8]) ir modelio PRIMES scenarijaus MIX 55 % skirtumu. Pagal ES užmojo vertę (11,7 %) apskaičiuojamas sutaupytos energijos kiekio svarumas. Šis faktorius apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$F_{potential} = \frac{Valst.\ narės \frac{PRIMES\ MIX\ 55\% - \ 2020\ atskaitos\ scenarijus\ (2030)}{Valst.\ narės\ 2020\ atskaitos\ scenarijus\ (2030)}}{11.7\ \%}$$

Fwealth, Fintensity ir Fpotential turėtų būti apribojami 50–150 % ribomis, kad būtų sumažinta galimai ypač didelių arba ypač mažų verčių įtaka.

A.2.5. *Bendras faktorius*

BENDRAS FAKTORIUS (Ftotal) (I priedo 2 ir 9 punktai) yra lygus keturių pirmiau išnagrinėtų faktorių (ankstyvų veiksmų faktoriaus, gerovės faktoriaus, energijos suvartojimo efektyvumo ir taupymo potencialo faktoriaus) svertinei sumai. Kiekvieno faktoriaus svarumas formulėje vienodas (0,25). Todėl bendras faktorius apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$F_{total}(\%) \ = \ 0,25 \times F_{early\ actions} + \ 0,25 \times F_{wealth} \ + \ 0,25 \times F_{intensity} \ + \ 0,25 \times F_{potential}$$

TIKSLAS (I priedo 9 punktas) yra lygus bendro faktoriaus ir ES tikslo sandaugai. Todėl jį galima apskaičiuoti pagal šią formulę:

$$TIKSLAS\ (\%) = \ F_{total} \ \times \ ES\ tikslas \ = \ F_{total} \ \times \ 11.7\%$$

PATAISOS KOEFICIENTĄ (CEU) apskaičiuoja Komisija, jis vienodas visoms valstybėms, jį galima apskaičiuoti pagal šią formulę:

$$C_{EU} \ = \frac{Valst.\ narių\ suma\ [(1 - TIKSLAS) \ \times \ FECB2030\ arba\ PECB2030]}{ES\ FEC\ arba\ PEC\ tikslas}$$

Direktyvos (ES) 2023/1791 I priede pateiktos šios orientacinės formulės, pagal kurias apskaičiuojami nacionaliniai FEC ir PEC įnašai į 2030 m. Sąjungos tikslus:

$$FEC = \ C_{EU} \times (\ 1 - TIKSLAS) \times FECB2020$$

$$PEC = \ C_{EU} \times (\ 1 - TIKSLAS) \times PECB2020$$

Rodikliai FECB2030 ir PECB2030 yra 2030 m. FEC ir PEC vertės, kurios 2020 m. ES atskaitos scenarijaus prognozėms apskaičiuotos kaip bazinės.

A.3. Duomenys formulei

Valstybės narės šiame skirsnyje pateiktų lentelių įvesties duomenis gali naudoti tam, kad pagal šias formules apskaičiuotų savo įnašus.

([8]) Šios vertės gali būti keičiamos pagal 2020 m. atskaitos scenarijaus atnaujinimus. Žr. 2.3 dalį.

A.3.1. *Ankstyvų veiksmų faktorius*

1 lentelė

FEC, Mtne

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2007–2009-m. vidurkis	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019-m. vidurkis	Sumažėjimas (%)
ES	1 004,3	1 013,9	965,1	994,5	968,5	971,9	967,2	969,2	– 3
BE	33,8	35,3	34,2	34,4	34,5	34,8	34,2	34,5	0
BG	10,0	9,8	8,6	9,5	9,9	9,9	9,9	9,9	5
CZ	24,9	24,9	24,1	24,7	24,7	24,4	24,4	24,5	– 1
DK	15,7	15,5	14,8	15,3	14,6	14,6	14,3	14,5	– 6
DE	207,4	216,3	204,3	209,4	213,0	209,3	209,3	210,5	1
EE	3,1	3,1	2,8	3,0	2,9	3,0	2,9	2,9	– 2
IE	13,2	13,2	11,8	12,7	11,8	12,4	12,4	12,2	– 4
EL	22,1	21,4	20,6	21,4	16,4	15,9	16,2	16,2	– 24
ES	97,4	94,0	87,5	92,9	83,7	85,7	85,6	85,0	– 9
FR	149,6	151,8	146,6	149,3	145,5	143,6	142,4	143,8	– 4
HR	7,3	7,4	7,2	7,3	6,9	6,9	6,9	6,9	– 5
IT	132,4	132,4	124,9	129,9	114,4	115,5	114,6	114,8	– 12
CY	1,9	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	– 4
LV	4,4	4,2	4,0	4,2	4,0	4,2	4,1	4,1	– 2
LT	5,2	5,1	4,6	5,0	5,3	5,6	5,6	5,5	10
LU	4,3	4,4	4,1	4,3	4,2	4,3	4,4	4,3	1
HU	17,1	17,1	16,8	17,0	18,1	18,1	18,2	18,1	7
MT	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	38
NL	51,5	52,5	50,6	51,6	48,3	48,8	47,8	48,3	– 6
AT	26,0	26,0	25,2	25,7	26,9	26,5	26,8	26,8	4
PL	60,5	61,6	61,0	61,1	69,9	73,9	72,7	72,2	18
PT	19,0	18,4	18,2	18,5	16,6	16,9	17,1	16,9	– 9
RO	23,3	24,1	21,9	23,1	23,3	23,6	23,9	23,6	2
SI	5,1	5,5	4,9	5,2	4,9	5,0	4,9	4,9	– 5
SK	10,2	10,6	9,7	10,2	9,9	10,0	10,3	10,1	– 1
FI	25,8	24,9	23,3	24,7	24,8	25,2	25,1	25,0	1
SE	32,5	31,9	31,0	31,8	31,5	31,3	30,9	31,2	– 2

2 lentelė

PEC, Mtne

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2007–2009-m. vidurkis	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019-m. vidurkis	Sumažėjimas (%)
ES	1 490,2	1 488,8	1 403,2	1 460,7	1 383,7	1 377,3	1 353,9	1 371,6	– 6
BE	50,4	51,2	50,1	50,6	48,5	46,5	48,4	47,8	– 5
BG	19,5	19,0	16,9	18,5	18,3	18,4	18,2	18,3	– 1
CZ	43,7	42,5	40,2	42,1	40,4	40,5	39,7	40,2	– 5
DK	20,4	19,8	19,1	19,8	17,4	17,4	16,8	17,2	– 13
DE	315,8	320,8	299,9	312,2	298,1	292,0	285,2	291,8	– 7
EE	6,2	5,4	4,3	5,3	5,8	5,7	4,8	5,4	3
IE	16,0	15,6	14,9	15,5	14,4	14,6	14,7	14,6	– 6
EL	30,3	30,5	29,4	30,1	23,2	22,6	22,3	22,7	– 24
ES	138,8	133,9	123,0	131,9	124,9	124,3	120,6	123,3	– 7
FR	252,7	255,5	246,4	251,5	239,1	238,6	235,1	237,6	– 6
HR	9,4	9,2	8,9	9,2	8,3	8,2	8,2	8,2	– 10
IT	178,7	176,1	164,1	173,0	148,9	147,2	145,9	147,4	– 15
CY	2,7	2,9	2,8	2,8	2,5	2,5	2,5	2,5	– 9
LV	4,8	4,6	4,4	4,6	4,5	4,7	4,6	4,6	0
LT	8,1	8,3	7,8	8,1	6,2	6,4	6,3	6,3	– 22
LU	4,6	4,6	4,3	4,5	4,3	4,5	4,5	4,4	– 2
HU	25,4	25,2	23,9	24,8	24,5	24,5	24,6	24,5	– 1
MT	0,9	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	– 10
NL	69,4	69,9	67,6	69,0	65,1	64,4	63,6	64,4	– 7
AT	32,2	32,5	30,6	31,8	32,8	31,8	32,3	32,3	2
PL	91,9	93,1	89,5	91,5	99,1	104,1	100,2	101,1	10
PT	23,9	23,6	23,6	23,7	22,8	22,7	22,1	22,5	– 5
RO	37,4	37,3	32,6	35,8	32,5	32,6	32,1	32,4	– 10
SI	7,3	7,7	6,8	7,3	6,7	6,7	6,5	6,6	– 9
SK	16,4	17,0	15,5	16,3	16,1	15,8	16,0	16,0	– 2
FI	36,0	34,5	32,3	34,3	32,2	32,8	32,1	32,4	– 6
SE	47,4	47,2	43,1	45,9	46,3	47,3	45,8	46,5	1

3 lentelė

Galutinės energijos suvartojimo intensyvumas (FEI), ktne/mln. perkamosios galios standartų

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2007–2009-m. vidurkis	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019-m. vidurkis	Sumažėjimas (%)
ES	93,5	91,5	91,2	92,0	74,1	71,8	69,0	71,6	– 22
BE	109,6	112,1	111,2	111,0	87,5	85,5	80,8	84,6	– 24

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2007–2009-m. vidurkis	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019-m. vidurkis	Sumažėjimas (%)
BG	130,7	117,6	107,8	118,7	94,8	90,5	85,0	90,1	– 24
CZ	116,7	110,6	110,1	112,5	87,3	82,4	78,5	82,7	– 26
DK	93,5	88,3	88,0	89,9	66,5	64,5	62,3	64,4	– 28
DE	88,0	89,8	89,8	89,2	70,7	67,5	66,5	68,2	– 24
EE	131,2	129,2	133,8	131,4	93,7	90,6	84,8	89,7	– 32
IE	81,3	85,9	83,0	83,4	46,0	44,3	42,4	44,2	– 47
EL	86,4	80,8	80,9	82,7	77,6	73,8	73,4	74,9	– 9
ES	84,0	79,2	77,8	80,3	66,1	66,4	63,8	65,4	– 19
FR	86,7	86,6	86,6	86,6	71,0	67,8	63,4	67,4	– 22
HR	109,7	105,6	109,2	108,1	89,9	85,5	81,6	85,6	– 21
IT	84,1	81,6	80,9	82,2	66,2	65,5	63,5	65,1	– 21
CY	96,8	92,9	93,9	94,5	82,2	77,4	73,6	77,7	– 18
LV	137,4	125,6	146,7	136,6	104,9	103,5	98,1	102,2	– 25
LT	107,0	99,8	107,3	104,7	81,5	80,6	75,4	79,2	– 24
LU	134,6	127,1	124,9	128,9	88,8	90,6	89,8	89,7	– 30
HU	113,0	106,2	107,1	108,8	91,2	85,7	81,6	86,2	– 21
MT	59,7	59,5	54,6	57,9	44,5	44,1	42,6	43,8	– 24
NL	90,7	88,6	91,0	90,1	74,5	72,2	69,4	72,0	– 20
AT	100,5	97,4	97,6	98,5	82,3	77,8	76,7	78,9	– 20
PL	119,7	113,8	110,1	114,6	89,5	89,6	83,0	87,3	– 24
PT	88,5	84,4	86,4	86,4	70,8	69,2	67,7	69,3	– 20
RO	103,1	90,0	85,7	93,0	64,3	60,4	56,5	60,4	– 35
SI	117,1	118,5	114,7	116,8	95,5	90,3	83,6	89,8	– 23
SK	113,6	107,0	103,3	108,0	88,3	86,0	85,2	86,5	– 20
FI	163,4	150,7	152,2	155,5	137,9	136,1	132,8	135,6	– 13
SE	109,9	105,8	109,6	108,4	87,7	84,8	80,7	84,4	– 22

4 lentelė

Pirminės energijos suvartojimo intensyvumas (PEI), ktne/mln. perkamosios galios standartų

	2007-m.	2008-m.	2009-m.	2007–2009 m. vidurkis	2017-m.	2018-m.	2019-m.	2017–2019 m. vidurkis	Sumažėjimas (%)
ES	138,8	134,3	132,5	135,2	105,8	101,8	96,6	101,4	– 25
BE	163,2	162,6	162,8	162,9	123,0	114,2	114,4	117,2	– 28
BG	255,5	228,0	212,2	231,9	175,6	167,5	157,2	166,8	– 28
CZ	204,3	188,6	183,4	192,1	142,8	136,5	127,7	135,7	– 29
DK	121,1	112,8	113,3	115,7	79,4	76,9	73,0	76,5	– 34
DE	134,0	133,2	131,7	133,0	98,9	94,1	90,6	94,6	– 29

	2007-m.	2008-m.	2009-m.	2007–2009 m. vidurkis	2017-m.	2018-m.	2019-m.	2017–2019 m. vidurkis	Sumažėjimas (%)
EE	261,8	227,3	209,7	233,0	188,7	174,6	140,4	167,9	– 28
IE	98,4	101,7	104,9	101,7	55,8	52,3	50,3	52,8	– 48
EL	118,5	114,9	115,6	116,3	110,0	104,9	101,1	105,3	– 9
ES	119,8	112,9	109,5	114,1	98,7	96,2	90,0	95,0	– 17
FR	146,5	145,7	145,4	145,9	116,7	112,6	104,7	111,3	– 24
HR	142,0	131,1	136,1	136,4	108,1	102,0	96,9	102,3	– 25
IT	113,4	108,6	106,3	109,4	86,2	83,5	80,8	83,5	– 24
CY	135,8	134,2	134,0	134,6	111,7	106,1	98,9	105,6	– 22
LV	150,6	138,4	161,1	150,0	116,7	116,3	109,6	114,2	– 24
LT	166,3	160,7	180,7	169,2	93,9	92,2	85,2	90,4	– 47
LU	142,9	133,8	132,9	136,5	91,2	92,9	92,1	92,1	– 33
HU	167,3	155,9	152,7	158,6	123,4	115,7	110,0	116,4	– 27
MT	117,9	113,7	106,5	112,7	57,6	55,1	53,3	55,3	– 51
NL	122,1	118,0	121,6	120,6	100,4	95,3	92,3	96,0	– 20
AT	124,6	121,7	118,9	121,7	100,3	93,2	92,3	95,3	– 22
PL	181,7	171,9	161,5	171,7	126,8	126,2	114,4	122,4	– 29
PT	111,4	108,0	111,9	110,5	97,6	93,1	87,2	92,6	– 16
RO	165,7	139,6	127,6	144,3	89,5	83,4	75,9	82,9	– 43
SI	165,8	166,4	160,9	164,4	129,9	121,3	112,5	121,2	– 26
SK	182,4	171,5	165,4	173,1	143,4	136,3	132,8	137,5	– 21
FI	228,1	208,9	211,3	216,1	178,8	177,0	169,9	175,2	– 19
SE	160,5	156,7	152,3	156,5	129,2	128,0	119,7	125,6	– 20

5 lentelė

Ankstyvų veiksmų faktorius

(%)

	Apribotasis taupymo subfaktorius		Apribotasis intensyvumo subfaktorius		Ankstyvų veiksmų faktorius	
	PEC	FEC	PEI	FEI	PEC	FEC
BE	100	100	89	93	89	93
BG	100	100	89	92	89	92
CZ	100	100	85	84	85	84
DK	50	50	74	78	50	50
DE	93	100	87	94	81	94
EE	100	100	90	70	90	70
IE	100	61	52	50	52	50
EL	50	50	100	100	50	50
ES	93	50	100	100	93	50

(%)

	Apribotasis taupymo subfaktorius		Apribotasis intensyvumo subfaktorius		Ankstyvų veiksmų faktorius	
	PEC	FEC	PEI	FEI	PEC	FEC
FR	100	69	100	100	100	69
HR	59	50	100	100	59	50
IT	50	50	100	100	50	50
CY	71	63	100	100	71	63
LV	100	100	100	88	100	88
LT	50	100	54	91	50	91
LU	100	100	77	73	77	73
HU	100	100	94	100	94	100
MT	59	100	50	91	50	91
NL	91	50	100	100	91	50
AT	100	100	100	100	100	100
PL	100	100	87	93	87	93
PT	100	50	100	100	100	50
RO	64	100	59	63	50	63
SI	69	52	95	96	66	50
SK	100	100	100	100	100	100
FI	100	100	100	100	100	100
SE	100	100	100	100	100	100

A.3.2. *Gerovės faktorius*

6 lentelė

Bendrasis vidaus produktas / gyventojų skaičius (BVP vienam gyventojui), tūkstančiais perkamosios galios standarto vienam asmeniui

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019 m. vidurkis	Gerovės faktorius (%)
ES	29,3	30,3	31,4	30,4	
BE	34,7	35,7	36,9	35,8	118
BG	14,7	15,6	16,5	15,6	51
CZ	26,7	28,0	29,2	28,0	92
DK	38,1	39,1	39,6	38,9	128
DE	36,5	37,5	37,9	37,3	123
EE	23,3	24,7	25,8	24,6	81
IE	53,8	57,9	59,6	57,1	150
EL	19,6	20,1	20,6	20,1	66
ES	27,2	27,7	28,6	27,8	92
FR	30,7	31,6	33,4	31,9	105
HR	18,6	19,5	20,8	19,6	65
IT	28,5	29,2	30,2	29,3	96

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019 m. vidurkis	Gerovės faktorius (%)
CY	26,5	27,8	29,3	27,9	92
LV	19,6	20,9	21,7	20,7	68
LT	23,0	24,6	26,4	24,7	81
LU	79,7	79,8	79,7	79,7	150
HU	20,2	21,6	22,9	21,6	71
MT	30,4	31,5	33,2	31,7	104
NL	37,9	39,3	39,9	39,0	129
AT	37,3	38,7	39,5	38,5	127
PL	20,6	21,7	23,1	21,8	72
PT	22,7	23,7	24,6	23,7	78
RO	18,5	20,0	21,8	20,1	66
SI	25,1	26,5	27,9	26,5	87
SK	20,7	21,3	22,1	21,4	70
FI	32,7	33,6	34,2	33,5	110
SE	35,9	36,5	37,4	36,6	121

A.3.3. *Intensyvumo faktorius*

7 lentelė

Galutinės energijos suvartojimo intensyvumas (FEI), ktne/mln. perkamosios galios standartų

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019 m. vidurkis	Galutinės energijos suvartojimo intensyvumo faktorius (%)
ES	74,1	71,8	69,0	71,6	
BE	87,5	85,5	80,8	84,6	118
BG	94,8	90,5	85,0	90,1	126
CZ	87,3	82,4	78,5	82,7	115
DK	66,5	64,5	62,3	64,4	90
DE	70,7	67,5	66,5	68,2	95
EE	93,7	90,6	84,8	89,7	125
IE	46,0	44,3	42,4	44,2	62
EL	77,6	73,8	73,4	74,9	105
ES	66,1	66,4	63,8	65,4	91
FR	71,0	67,8	63,4	67,4	94
HR	89,9	85,5	81,6	85,6	120
IT	66,2	65,5	63,5	65,1	91
CY	82,2	77,4	73,6	77,7	109
LV	104,9	103,5	98,1	102,2	143
LT	81,5	80,6	75,4	79,2	111
LU	88,8	90,6	89,8	89,7	125
HU	91,2	85,7	81,6	86,2	120

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019 m. vidurkis	Galutinės energijos suvartojimo intensyvumo faktorius (%)
MT	44,5	44,1	42,6	43,8	61
NL	74,5	72,2	69,4	72,0	101
AT	82,3	77,8	76,7	78,9	110
PL	89,5	89,6	83,0	87,3	122
PT	70,8	69,2	67,7	69,3	97
RO	64,3	60,4	56,5	60,4	84
SI	95,5	90,3	83,6	89,8	125
SK	88,3	86,0	85,2	86,5	121
FI	137,9	136,1	132,8	135,6	150
SE	87,7	84,8	80,7	84,4	118

8 lentelė

Pirminės energijos suvartojimo intensyvumas (PEI), ktne/mln. perkamosios galios standartų

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019 m. vidurkis	Pirminės energijos suvartojimo intensyvumo faktorius (%)
ES	105,8	101,8	96,6	101,4	
BE	123,0	114,2	114,4	117,2	116
BG	175,6	167,5	157,2	166,8	150
CZ	142,8	136,5	127,7	135,7	134
DK	79,4	76,9	73,0	76,5	75
DE	98,9	94,1	90,6	94,6	93
EE	188,7	174,6	140,4	167,9	150
IE	55,8	52,3	50,3	52,8	52
EL	110,0	104,9	101,1	105,3	104
ES	98,7	96,2	90,0	95,0	94
FR	116,7	112,6	104,7	111,3	110
HR	108,1	102,0	96,9	102,3	101
IT	86,2	83,5	80,8	83,5	82
CY	111,7	106,1	98,9	105,6	104
LV	116,7	116,3	109,6	114,2	113
LT	93,9	92,2	85,2	90,4	89
LU	91,2	92,9	92,1	92,1	91
HU	123,4	115,7	110,0	116,4	115
MT	57,6	55,1	53,3	55,3	55
NL	100,4	95,3	92,3	96,0	95
AT	100,3	93,2	92,3	95,3	94
PL	126,8	126,2	114,4	122,4	121
PT	97,6	93,1	87,2	92,6	91

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2017–2019 m. vidurkis	Pirminės energijos suvartojimo intensyvumo faktorius (%)
RO	89,5	83,4	75,9	82,9	82
SI	129,9	121,3	112,5	121,2	120
SK	143,4	136,3	132,8	137,5	136
FI	178,8	177,0	169,9	175,2	150
SE	129,2	128,0	119,7	125,6	124

A.3.4. *Energijos taupymo potencialo faktorius*

9 lentelė

Modelio PRIMES scenarijus MIX 55 % ir modelio PRIMES 2020 m. ES atskaitos scenarijus, Mtne

	MIX 55 (PEC)	2030 m. PEC bazinė vertė	Taupymo potencialas (%)	MIX 55 (FEC)	2030 m. FEC bazinė vertė	Taupymo potencialas (%)
BE	36,0	38,3	– 6,0	30,5	33,1	– 7,8
BG	14,0	15,6	– 10,5	9,2	10,0	– 8,0
CZ	30,1	32,8	– 8,0	21,2	22,9	– 7,5
DK	16,4	17,2	– 4,6	14,7	15,4	– 4,3
DE	198,3	221,4	– 10,4	162,8	178,7	– 8,9
EE	4,0	4,5	– 12,7	2,7	2,9	– 4,3
IE	11,4	12,6	– 8,9	10,1	11,1	– 9,2
EL	18,0	18,8	– 4,4	15,0	16,2	– 7,8
ES	86,0	91,5	– 6,0	68,6	72,4	– 5,3
FR	164,8	179,2	– 8,0	105,5	118,1	– 10,7
HR	6,7	7,6	– 11,5	5,7	6,6	– 13,4
IT	110,9	125,4	– 11,6	94,5	102,8	– 8,1
CY	2,1	2,3	– 10,2	1,8	2,0	– 9,4
LV	4,0	4,2	– 5,0	3,6	3,7	– 3,9
LT	5,3	5,7	– 6,3	4,4	4,8	– 7,6
LU	3,0	3,2	– 7,6	2,9	3,1	– 7,7
HU	24,6	26,1	– 5,5	16,9	18,4	– 7,8
MT	0,9	0,9	– 4,6	0,7	0,8	– 5,8
NL	49,8	52,3	– 4,7	40,9	43,2	– 5,2
AT	26,0	28,4	– 8,7	22,8	24,6	– 7,4
PL	73,8	89,1	– 17,2	58,7	66,0	– 11,1
PT	15,9	16,9	– 6,0	13,9	14,8	– 6,7
RO	30,0	33,2	– 9,7	23,0	25,3	– 8,9
SI	6,1	6,5	– 6,5	4,5	4,8	– 6,0

	MIX 55 (PEC)	2030 m. PEC bazinė vertė	Taupymo potencialas (%)	MIX 55 (FEC)	2030 m. FEC bazinė vertė	Taupymo potencialas (%)
SK	14,6	15,4	– 5,3	8,8	9,6	– 8,3
FI	32,0	34,3	– 6,9	21,5	24,1	– 10,6
SE	37,2	40,8	– 8,8	26,4	29,0	– 9,0

10 lentelė

Modelio PRIMES scenarijus MIX 55 % ir atnaujintas modelio PRIMES 2020 m. ES atskaitos scenarijus

	MIX 55 (PEC)	2030 m. PEC bazinė vertė	Taupymo potencialas (%)	MIX 55 (FEC)	2030 m. FEC bazinė vertė	Taupymo potencialas (%)
BE	36,0	40,2	– 10,5	30,5	33,1	– 7,8
BG	14,0	16,5	– 15,6	9,2	9,2	– 0,7
CZ	30,1	33,8	– 10,8	21,2	23,1	– 8,4
DK	16,4	16,4	0,0	14,7	14,2	3,6
DE	198,3	219,4	– 9,6	162,8	176,7	– 7,8
EE	4,0	3,6	10,1	2,7	2,8	– 3,4
IE	11,4	12,8	– 10,8	10,1	12,0	– 15,8
EL	18,0	19,6	– 8,2	15,0	16,3	– 8,0
ES	86,0	93,3	– 7,8	68,6	71,8	– 4,6
FR	164,8	183,6	– 10,2	105,5	122,3	– 13,8
HR	6,7	7,5	– 9,9	5,7	6,5	– 12,1
IT	110,9	125,6	– 11,7	94,5	103,8	– 9,0
CY	2,1	2,2	– 4,4	1,8	1,9	– 3,4
LV	4,0	4,3	– 6,8	3,6	3,9	– 9,4
LT	5,3	6,2	– 13,8	4,4	5,0	– 11,3
LU	3,0	3,3	– 9,7	2,9	3,2	– 8,6
HU	24,6	26,5	– 6,8	16,9	18,2	– 7,1
MT	0,9	0,8	2,9	0,7	0,7	– 1,2
NL	49,8	51,8	– 3,7	40,9	42,8	– 4,4
AT	26,0	27,5	– 5,5	22,8	23,1	– 1,6
PL	73,8	93,3	– 21,0	58,7	67,2	– 12,6
PT	15,9	19,4	– 18,2	13,9	16,3	– 14,7
RO	30,0	31,8	– 5,5	23,0	23,8	– 3,1
SI	6,1	6,4	– 5,4	4,5	4,9	– 7,2
SK	14,6	16,0	– 9,3	8,8	9,8	– 10,1
FI	32,0	34,7	– 7,8	21,5	23,8	– 9,4
SE	37,2	42,0	– 11,4	26,4	28,3	– 6,8

A.3.5. *Bendras faktorius*

11 lentelė

Bendro faktoriaus apskaičiavimas (2020 m. ES atskaitos scenarijus)

(%)

	Ankstyvų veiksmų faktorius		Gerovės faktorius	Energijos suvartojimo intensyvumo faktorius		Energijos taupymo potencialo faktorius		Bendras faktorius	
	PEC	**FEC**		**PEC**	**FEC**	**PEC**	**FEC**	**PEC**	**FEC**
BE	89	93	118	116	118	52	67	**94**	**99**
BG	89	92	51	150	126	89	68	**95**	**84**
CZ	85	84	92	134	115	69	65	**95**	**89**
DK	50	50	128	75	90	50	50	**76**	**80**
DE	81	94	123	93	95	89	76	**96**	**97**
EE	90	70	81	150	125	109	50	**107**	**82**
IE	52	50	150	52	62	76	78	**83**	**85**
EL	50	50	66	104	105	50	66	**68**	**72**
ES	93	50	92	94	91	51	50	**82**	**71**
FR	100	69	105	110	94	69	91	**96**	**90**
HR	59	50	65	101	120	98	115	**81**	**87**
IT	50	50	96	82	91	99	69	**82**	**77**
CY	71	63	92	104	109	87	81	**89**	**86**
LV	100	88	68	113	143	50	50	**83**	**87**
LT	50	91	81	89	111	53	65	**68**	**87**
LU	77	73	150	91	125	65	66	**96**	**104**
HU	94	100	71	115	120	50	66	**82**	**89**
MT	50	91	104	55	61	50	50	**65**	**77**
NL	91	50	129	95	101	50	50	**91**	**82**
AT	100	100	127	94	110	74	63	**99**	**100**
PL	87	93	72	121	122	147	95	**107**	**96**
PT	100	50	78	91	97	52	57	**80**	**70**
RO	50	63	66	82	84	83	76	**70**	**72**
SI	66	50	87	120	125	55	51	**82**	**79**
SK	100	100	70	136	121	50	71	**89**	**91**
FI	100	100	110	150	150	59	91	**105**	**113**
SE	100	100	121	124	118	75	77	**105**	**104**

12 lentelė

Bendro faktoriaus apskaičiavimas (atnaujintas 2020 m. ES atskaitos scenarijus)

(%)

	Ankstyvų veiksmų faktorius		Gerovės faktorius	Energijos suvartojimo intensyvumo faktorius		Energijos taupymo potencialo faktorius		Bendras faktorius	
	PEC	FEC		PEC	FEC	PEC	FEC	PEC	FEC
BE	89	93	118	116	118	90	67	103	99
BG	89	92	51	150	126	133	50	106	80
CZ	85	84	92	134	115	92	71	101	91
DK	50	50	128	75	90	50	50	76	80
DE	81	94	123	93	95	82	67	95	95
EE	90	70	81	150	125	50	50	93	82
IE	52	50	150	52	62	92	135	87	99
EL	50	50	66	104	105	70	69	72	72
ES	93	50	92	94	91	67	50	86	71
FR	100	69	105	110	94	88	118	101	97
HR	59	50	65	101	120	85	104	77	84
IT	50	50	96	82	91	100	77	82	78
CY	71	63	92	104	109	50	50	79	78
LV	100	88	68	113	143	58	80	85	95
LT	50	91	81	89	111	118	97	85	95
LU	77	73	150	91	125	83	73	100	105
HU	94	100	71	115	120	58	60	85	88
MT	50	91	104	55	61	50	50	65	77
NL	91	50	129	95	101	50	50	91	82
AT	100	100	127	94	110	50	50	93	97
PL	87	93	72	121	122	150	108	107	99
PT	100	50	78	91	97	150	126	105	88
RO	50	63	66	82	84	50	50	62	66
SI	66	50	87	120	125	50	62	81	81
SK	100	100	70	136	121	79	86	96	94
FI	100	100	110	150	150	67	80	107	110
SE	100	100	121	124	118	97	58	110	99

13 lentelė

I priedo formulės rezultatai (2020 m. ES atskaitos scenarijus ir atnaujintas 2020 m. ES atskaitos scenarijus), Mtne

	2020 m. ES atskaitos scenarijus				Atnaujintas 2020 m. ES atskaitos scenarijus			
	Formulės rezultatai		Formulės rezultatai pritaikius pataisos koeficientą		Formulės rezultatai		Formulės rezultatai pritaikius pataisos koeficientą	
	PEC	FEC	PEC	FEC	PEC	FEC	PEC	FEC
BE	34,14	29,24	33,77	28,78	35,39	29,24	34,66	28,82
BG	13,86	8,99	13,71	8,85	14,49	8,38	14,20	8,25
CZ	29,13	20,53	28,81	20,21	29,79	20,66	29,18	20,36
DK	15,70	13,95	15,52	13,73	14,98	12,88	14,67	12,69
DE	196,38	158,42	194,23	155,95	195,05	157,05	191,06	154,75
EE	3,97	2,60	3,93	2,56	3,21	2,57	3,14	2,53
IE	11,35	10,01	11,23	9,86	11,53	10,61	11,29	10,45
EL	17,32	14,87	17,13	14,64	17,91	14,90	17,55	14,68
ES	82,69	66,41	81,78	65,38	83,90	65,90	82,19	64,94
FR	159,09	105,65	157,34	104,01	161,97	108,52	158,67	106,93
HR	6,91	5,96	6,83	5,87	6,81	5,89	6,67	5,81
IT	113,40	93,57	112,16	92,12	113,50	94,27	111,18	92,89
CY	2,06	1,84	2,04	1,81	1,96	1,74	1,92	1,71
LV	3,77	3,34	3,73	3,28	3,83	3,50	3,75	3,45
LT	5,21	4,32	5,16	4,25	5,55	4,45	5,44	4,38
LU	2,85	2,75	2,82	2,71	2,90	2,77	2,84	2,73
HU	23,57	16,45	23,31	16,19	23,84	16,36	23,35	16,12
MT	0,84	0,70	0,83	0,69	0,78	0,67	0,76	0,66
NL	46,72	39,03	46,21	38,42	46,25	38,70	45,30	38,13
AT	25,15	21,69	24,88	21,35	24,50	20,49	24,00	20,19
PL	78,01	58,64	77,16	57,73	81,60	59,40	79,93	58,53
PT	15,33	13,62	15,16	13,41	17,06	14,58	16,71	14,37
RO	30,49	23,12	30,16	22,76	29,46	21,92	28,86	21,60
SI	5,85	4,35	5,79	4,29	5,79	4,40	5,68	4,33
SK	13,77	8,59	13,62	8,46	14,23	8,72	13,94	8,59
FI	30,11	20,92	29,78	20,60	30,33	20,71	29,71	20,41
SE	35,82	25,50	35,42	25,10	36,59	25,05	35,84	24,69

B PRIEDĖLIS

Energijos balansas	NRG_BAL
Galutinės energijos suvartojimas	FEC
Galutinės energijos suvartojimas, modelio PRIMES 2030 m. prognozė pagal 2020 m. ES atskaitos scenarijų	FECB2030
Galutinės energijos suvartojimo intensyvumas	FEI
Bendrasis vidaus energijos suvartojimas	GIC
Milijonas tonų naftos ekvivalento	Mtne
Pirminės energijos suvartojimas	PEC
Pirminės energijos suvartojimas, modelio PRIMES 2030 m. prognozė pagal 2020 m. ES atskaitos scenarijų	PECB2030
Pirminės energijos suvartojimo intensyvumas	PEI
Standartizuota tarptautinė energinių produktų klasifikacija	SIEC
Tūkstantis tonų naftos ekvivalento	ktne